

16. Iloczyn rozpuszczalności

- 16.1.** Jakie jest stężenie molowe poszczególnych jonów w nasyconym roztworze węglanu wapnia, jeśli jego iloczyn rozpuszczalności wynosi $4,8 \cdot 10^{-9}$?
Odp. $6,9 \cdot 10^{-5} \text{ mol} \cdot \text{dm}^{-3}$
- 16.2.** Jakie jest stężenie molowe poszczególnych jonów w nasyconym roztworze Ag_2CrO_4 , jeśli $K_{\text{IR}} = 4,05 \cdot 10^{-12}$?
Odp. Ag^+ : $2,0 \cdot 10^{-4}$, CrO_4^{2-} : $1,0 \cdot 10^{-4} \text{ mol} \cdot \text{dm}^{-3}$
- 16.3.** Jakie jest stężenie poszczególnych jonów w nasyconym roztworze węglanu rtęci I (Hg_2CO_3), w temperaturze 25°C , jeśli $K_{\text{IR}} = 9,0 \cdot 10^{-17}$?
Odp. Hg_2^{2+} : $9,5 \cdot 10^{-9} \text{ mol} \cdot \text{dm}^{-3}$; CO_3^{2-} : $9,5 \cdot 10^{-9} \text{ mol} \cdot \text{dm}^{-3}$
- 16.4.** Jakie jest pH nasyconego roztworu $\text{Mg}(\text{OH})_2$, jeśli jego $K_{\text{IR}} = 5,5 \cdot 10^{-12}$?
Odp. 10,35
- 16.5.** Ile gramów CaCO_3 znajduje się w 200 cm^3 nasyconego roztworu tej soli, jeśli $K_{\text{IR}} = 4,8 \cdot 10^{-9}$?
Odp. $1,39 \cdot 10^{-3} \text{ g}$
- 16.6.** Iloczyn rozpuszczalności PbI_2 wynosi $8,7 \cdot 10^{-9}$. Ile gramów tej soli jest rozpuszczone w $2,0 \text{ dm}^3$ jej nasyconego roztworu ?
Odp. 1,1937 g
- 16.7.** pH nasyconego roztworu wodorotlenku wapnia wynosi w pewnej temperaturze 12,60. Oblicz wartość iloczynu rozpuszczalności tej substancji.
Odp. $3,1 \cdot 10^{-5}$
- 16.8.** Oblicz wartość liczbową iloczynu rozpuszczalności Ag_2CrO_4 , jeśli wiadomo, że 200 cm^3 nasyconego roztworu zawiera 0,00667 g tej soli.
Odp. $4,06 \cdot 10^{-12}$

- 16.9.** W 300 cm³ nasyconego roztworu PbI₂, w pewnej temperaturze, znajduje się 80,46 mg jonów Pb²⁺. Oblicz iloczyn rozpuszczalności PbI₂ w tej temperaturze.
Odp. $8,7 \cdot 10^{-9}$
- 16.10.** Oblicz w jakiej objętości czystej wody rozpuści się 4,61 g jodku ołowiu II, $K_{IR} = 8,7 \cdot 10^{-9}$
Odp. 7,72 dm³
- 16.11.** Oblicz, w ilu dm³ wody można rozpuścić 0,200 g szczawianu wapnia. $K_{IR} = 2,57 \cdot 10^{-9}$
Odp. 30,80 dm³
- 16.12.** Oblicz jaką objętością wody może być przemyty osad szczawianu wapnia, aby najwyżej 0,20 mg CaC₂O₄ przeszło do roztworu. $K_{IR} = 2,57 \cdot 10^{-9}$
Odp. 30,82 cm³
- 16.13.** Iloczyn rozpuszczalności azotynu srebra wynosi $7,2 \cdot 10^{-4}$. Oblicz stężenie jonów Ag⁺ i NO₂⁻ w roztworze sporządzonym przez nasycenie wody azotynem srebra. Ile gramów AgNO₂ może rozpuścić się w 0,125 dm³ wody ?
Odp. $0,0268 \text{ mol} \cdot \text{dm}^{-3}$; 0,5161 g
- 16.14.** Iloczyn rozpuszczalności szczawianu wapnia w temperaturze 18°C wynosi $1,78 \cdot 10^{-9} [\text{mol} \cdot \text{dm}^{-3}]^2$. Oblicz rozpuszczalność tej soli w roztworze szczawianu amonu o stężeniu $0,05 \text{ mol} \cdot \text{dm}^{-3}$ i porównaj z rozpuszczalnością w wodzie.
Odp. $4,55 \cdot 10^{-6} \text{ g} \cdot \text{dm}^{-3}$; $5,4 \cdot 10^{-3} \text{ g} \cdot \text{dm}^{-3}$
- 16.15.** Roztwór wodny zawiera 5,55 g CaCl₂ w 1 dm³. Oblicz najwyższe dopuszczalne pH, przy którym nie będzie wytrącał się z roztworu osad wodorotlenku wapnia. $K_{IR} \text{Ca(OH)}_2 = 5,47 \cdot 10^{-6}$
Odp. 12,02
- 16.16.** Czy 1,00 m³ wody wystarczy do rozpuszczenia 100 g węglanu wapnia, jeśli jego iloczyn rozpuszczalności wynosi $8,7 \cdot 10^{-9}$?
Odp. nie
- 16.17.** Oblicz, ile razy rozpuszczalność jodku ołowiu II jest mniejsza w 0,50 molowym roztworze KI, niż w czystej wodzie. $K_{IR} = 8,7 \cdot 10^{-9}$
Odp. 37230
- 16.18.** W temperaturze 25°C iloczyn rozpuszczalności chlorku srebra wynosi $1,56 \cdot 10^{-10}$ a chromianu srebra $4,05 \cdot 10^{-12}$. Która z tych soli lepiej rozpuszcza się w wodzie ?
Odp. Ag₂CrO₄

- 16.19.** Jaki procent ołowiu znajduje się w postaci osadu $\text{Pb}(\text{IO}_3)_2$, jeśli zmieszano 0,005 mola $\text{Pb}(\text{NO}_3)_2$ i 0,010 mola KIO_3 , a następnie rozcieńczono wodą do objętości $50,0 \text{ cm}^3$? $K_{\text{IR}}\text{Pb}(\text{IO}_3)_2 = 2,51 \cdot 10^{-13}$.
- Odp. 99,96 %
- 16.20.** Czy powstanie osad CaSO_4 , jeśli zmieszamy ze sobą 100 cm^3 roztworu chlorku wapnia o stężeniu $0,01 \text{ mol} \cdot \text{dm}^{-3}$ ze 150 cm^3 roztworu siarczanu sodu o stężeniu $0,01 \text{ mol} \cdot \text{dm}^{-3}$. $K_{\text{IR}} = 6,26 \cdot 10^{-5}$. Odpowiedź uzasadnij obliczeniami.
- Odp. nie
- 16.21.** Jaką maksymalną masę może mieć próbka CaCl_2 , aby po rozpuszczeniu jej w 200 cm^3 0,0050 molowego kwasu siarkowego nie pojawił się osad? $K_{\text{IR}} = 6,25 \cdot 10^{-5}$
- Odp. 278 mg
- 16.22.** Jakie było stężenie molowe jonów Pb^{2+} , jeśli dopiero w wyniku dodania 200 mg NaCl do jego roztworu objętości 500 cm^3 , powstał nasycony roztwór PbCl_2 ? $K_{\text{IR}} = 1,7 \cdot 10^{-5}$
- Odp. $0,3629 \text{ mol} \cdot \text{dm}^{-3}$
- 16.23.** Zmieszano 200 cm^3 0,050 molowego roztworu BaCl_2 z 200 cm^3 0,050 molowego roztworu kwasu siarkowego. Ile gramów osadu powstało jeśli $K_{\text{IR}} = 6,26 \cdot 10^{-5}$?
- Odp. 1,9613 g (?)
- 16.24.** Czy powstanie osad, jeśli zostaną zmieszane jednakowe objętości 0,10 molowego roztworu $\text{Pb}(\text{NO}_3)_2$ i 0,40 molowego roztworu NaCl ? $K_{\text{IR}} = 1,7 \cdot 10^{-5}$
- Odp. tak
- 16.25.** W zlewkach A i B znajduje się po 2,54 g PbI_2 . Do zlewki A dodano 1 dm^3 wody a do zlewki B 1 dm^3 roztworu zawierającego 0,83 g KI . Po dłuższym odstaniu, roztwory ze zlewek przesączono otrzymując osady A i B. Oblicz masy tych osadów. $K_{\text{IR}}(\text{PbI}_2) = 8,7 \cdot 10^{-9}$.
- Odp. A - 1,943 g, B - 2,380 g
- 16.26.** Stała równowagi dla reakcji: $\text{NH}_3 + \text{H}_2\text{O} \leftrightarrow \text{NH}_4^+ + \text{OH}^-$ wynosi $1,8 \cdot 10^{-5}$. Iloczyn rozpuszczalności wodorotlenku wapnia równy jest $1,3 \cdot 10^{-5}$. Oblicz, czy $\text{Ca}(\text{OH})_2$ wytrąci się, gdy zmiesza się 1 dm^3 0,50 molowego roztworu NH_3 z 1 dm^3 0,50 molowego roztworu CaCl_2 .
- Odp. nie
- 16.27.** Do roztworu 0,10 molowego węglanu baru i 0,10 molowego węglanu strontu dodawano stopniowo, małymi porcjami roztwór siarczanu sodu. Przy jakim stosunku stężeń jonów Ba^{2+} i Sr^{2+} wytrąca się oba osady. Czy możliwe jest oddzielenie obu kationów? $K_{\text{IR}}(\text{BaSO}_4) = 1,1 \cdot 10^{-10}$, $K_{\text{IR}}(\text{SrSO}_4) = 2,8 \cdot 10^{-7}$.
- Odp. $[\text{Ba}^{2+}] / [\text{Sr}^{2+}] = 0,00039$, tak

- 16.28.** Ogrzewając do wrzenia osad fluorku baru z 2,0 molowym roztworem węglanu sodu przeprowadza się trudno rozpuszczalny BaF_2 w trudniej rozpuszczalny BaCO_3 . Zakładając, że ilość użytego BaF_2 jest wystarczająca do osiągnięcia stanu równowagi reakcji oraz, że rozpuszczalność BaF_2 wynosi $1,65 \text{ g} \cdot \text{dm}^{-3}$, a BaCO_3 $0,0206 \text{ g} \cdot \text{dm}^{-3}$, oblicz stężenie molowe jonów fluorkowych w otrzymanym roztworze.

Odp. $2,47 \text{ mol} \cdot \text{dm}^{-3}$

- 16.29.** Iloczyn rozpuszczalności węglanu magnezu w pewnej temperaturze wynosi $2,6 \cdot 10^{-5}$ a węglanu wapnia $1,7 \cdot 10^{-8}$. W roztworze o objętości 250 cm^3 stężenie jonów Ca^{2+} i Mg^{2+} są równe sobie i wynoszą $0,20 \text{ mol} \cdot \text{dm}^{-3}$. Który kation i w jakiej ilości pozostanie w roztworze w momencie, gdy w wyniku stopniowego dodawania węglanu sodu, zaczną wytrącać się drugi z nich ?

Odp. $1,3 \text{ mg Mg}^{2+}$

- 16.30.** Czy powstanie osad chromianu srebra po zmieszaniu 20 cm^3 $0,00010$ molowego roztworu AgNO_3 z 30 cm^3 $0,00020$ molowego K_2CrO_4 , jeśli iloczyn rozpuszczalności chromianu srebra wynosi $1,26 \cdot 10^{-12}$?

Odp. nie

- 16.31.** Przy jakim stężeniu jonów chlorkowych zaczną się wytrącać osad Ag_2CrO_4 , jeśli stężenie jonów chromianowych, stosowanych jako wskaźnik w argentometrii wynosi $10^{-5} \text{ mol} \cdot \text{dm}^{-3}$? $\text{pK}(\text{AgCl}) = 9,81$, $K_{\text{IR}}(\text{Ag}_2\text{CrO}_4) = 1,26 \cdot 10^{-12}$

Odp. $4,37 \cdot 10^{-7} \text{ mol} \cdot \text{dm}^{-3}$